

μεσοπολίται συνέρχονται ανά πᾶν τρίτον ἔτος διαταγὴν τοῦ Νομάρχου, πρὸς ἐκλογὴν τοῦ δημοτικοῦ καὶ τῶν διαιτητῶν, ἢ συνδίκων καὶ πρὸς παρρησιολογίαν τῶν λόγων, ὅσους ἔχουσιν Ἐκλέγονται δὲ λέγουσιν οἱ εἰκοσιπενταετῆς καὶ τελούντες πενήντα βούβλια φόρον. Ἐκ τῆς πρωτεύουσας τῶν νοτιοελληνικῶν ἀνατολικῶν μεσοπολιτῶν ἔχει ἀρχιεὶν, σφραγίδα ἱερατικῆ καὶ δικαίωμα νὰ ἀναφέρεται πρὸς τὸν Νομάρχη (1).

Ἐκ τῆς Σιβηρίας καὶ Φιλανδίας τὰ προνόμια ταῦτα ἔχουσιν πλέον ἐκτεταμένα. Ἡ αὐτοκρατορία τῆς ἀριστοκρατίας πρόδηλον ὅτι αὐτὴ καὶ ἐνισχύεται ἢ μεσοπολιτεία, βαθυθδὸν δὲ ἐπιταχύνεται ἐκ τῆς τάξεως τῶν θνητῶν ἀναβιβάζονται ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου εἰς αὐτήν.

Ἐκ τῶν ἀλλοθῶν τῶν προκατόχων του τὰ βήματα ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος καταγίνεται ἀνεδότητος εἰς τὸ πᾶν καὶ πολιτικὸν καὶ φιλόδημον ἔργον. Ἐκ τῆς ἀρχῆς προσκάλεσε τοὺς εὐγενεῖς εἰς τὴν ὕψιστην καὶ μακρύνων τῶν χωρίων κρατεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ὅπου αἱ τιμαὶ, αἱ λαμπρὰ οἰκοδομήματα ἐστρατιῶν καὶ πανηγύρεις, αἱ αἰετοὶ, οἱ ἵπποι, οἱ ἀξιωματικοὶ ἀξιώματα ἐλαττοῦσιν ἀδιακόπως τὴν πενταετίαν. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐφάνη μάλιστα ἐκ τῆς Αἰκατερίνης, τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Πολλοὶ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους κατηρώτευσαν τὴν ἡλικίαν δέκα ἔτων καὶ μεσεγγύησαν τὰ κτήματά των, ἀναγκασμένοι νὰ ἐπιδειχθῶσιν, ἢ νὰ εὐαρεστήσωσι τὸν αὐτὸν αὐτὴν, τινὲς δὲ καὶ παντελῶς κατεστράφησαν (2).

Ἀλλὰ πρὸ τῶν ἑτῶν τινὲς ἐκ τῶν δυστυχῶν τοῦ ἀνοήτου εὐγενῶν παρητήθησαν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐπανελάθων εἰς τὰ χωρία των καὶ ὅκονομόν των νὰ τὰ ἀπαλλάξωσι τοῦ χρέους, τὸ ὅποιον τὰ ἑτῶν. Πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν μάλιστα ἐπεδόθησαν ἐκ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τοῦ Κόμητος τῆς ἡλικίας, ὅστις εἶχεν ὑπερβολικὸν πρὸς αὐτὰς ζῆλον ἐπιχειρήσεως. ὅθεν ἀνήγειρε τεχνουργεῖα, τὰ ὅποια ἔπαιον ταχέως τὰς ἐλπίδας του. Ἐκτοτε δὲ ἐξήλθη τὸσοῦτον παντοῦ ἢ αἰμίλλα, ὥστε καὶ οἱ διαπαισθέντες εἰς ὑπηρεσίαν ἐπεφόρτισαν τοὺς ἐπιστάτας ἐκ τῆς φροντίδας τῶν βιομηχανικῶν διαχειρήσεων. ὅθεν ἐκ πείρας τὴν διαφοράν τῆς ἀμέτου ἐποχῆς δὲν ἐβράδυναν καὶ αὐτοὶ νὰ μιμηθῶσι τοὺς ἀνοήτους τῶν πολιτικῶν ἐπαγγελματιῶν, διὰ νὰ μὴ

ἴδωσι κατ' ὀλίγον ἐλαττωμένην τὴν περιουσίαν των, θανειζόμενοι δὲ 6 τ. 0|0 παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δι' ὑποθήκην τῶν ἰδίων κτημάτων, ἐκέρδησαν 16 καὶ 20 ἐκ τῆς οἰλοπονίας των. Διὰ τοῦτο ἡ Μόσχα καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αἱ ἐπέκεινα τοῦ νομοῦ ταύτης ἐπληρώθησαν τεχνικῶν ἐργαστασίων, ὅπου ἐργάζονται ἐπωφελῶς μυριάδες ἀνθρώπων, κατασκευάζονται δὲ παμπληθῶς, λεπτὰ σάγγη (τσόχαι), βαμβάκινα καὶ μεταξωτὰ καὶ ἐριώδη ὑφάσματα, φαρφουρία, ὕλοι, καὶ ἡ τιμὴ των κατέβη τοσοῦτον, ὥστε ἡ διαρκούσα εἰς τότε ἀπαγόρευσις τῶν ἐπεισάκτων τῆς Ἀγγλίας εἰδῶν ἀκρωθῆ αὐτομάτως καὶ ἐξ ἀνάγκης, ἀν καὶ ἐλέγετο εἰς τὸν Λόρδον Δούραμ ὅτι τοῦτο ἐγένετο πρὸς χάριν τῆς Ἀγγλίας. Ἡ Ρωσικὴ βιομηχανία δὲν φοβεῖται πλέον τοῦ λοιποῦ τῶν συναγωνιστῶν τῆς Ἀγγλικῆς.

Ἡ τοσαύτη ὠφέλεια ἠλαττώθη καὶ ἐμετριάθη προΐοντος τοῦ χρόνου ἄλλ' ὁ νέος δρόμος ἔμενε ἤδη ἀεικτός, οἱ θῆτες συνειθίσαν εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν τεχνουργεῶν, οἱ δὲ εὐπατριδοὶ εἰς τὴν ἀγροτικὴν ἐνδιατίησιν καὶ τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, ἐξ ὧν γεννᾶται ἡ ἰδέα τῆς ἀνεξαρτησίας. Ἡ ἀνάγκη προσέτι τῆς καταναλώσεως τῶν προϊόντων ἐβίαζε τοὺς ἀριστοκράτας νὰ βλέπωσι συγχάρις τοὺς ἐμπόρους καὶ νὰ συνδιαίχωνται μετ' αὐτῶν εἰς ἰσοτιμίαν, οἱ δὲ χωρικοὶ καὶ χειρῶνακτες, ὡς εἰπέρ ποτε, ἐκεδόθησαν εἰς τὸ ἐμπόριον. Οὕτω δὲ τὸ πῆλός των ἐξ ἐπαγγέλματος συναλασσομένων ἐδιπλασιάσθη ἐντὸς δέκα μόνον ἔτων, καὶ εὐγενεῖς καὶ δευλοὶ προχωροῦντες διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν συνπατήθησαν εὐχαρίστως εἰς τὴν χώραν τοῦ ἐμπορίου. Ὅστε συμβασις αὕτη ἐπαγγέλλεται μεγάλας μεταβολὰς μετ' ὀλίγον εἰς ὅλην τὴν Ρωσίαν.

Ἀπὸ τοῦ 1832 ἤδη εὐρίσκετο εἰς βιομηχανικὸς μεταξὺ τεσσαράκοντα ὀκτὼ κασιόκων εἰς τὴν Πετροῦπολιν, μεταξὺ δὲ πενήνηκοντα τεσσάρων εἰς τὴν Μόσχαν, ὅπου καὶ τὸ κέρδος ἐτετραπλασιάσθη.

Ἐκ τῶν εὐγενῶν, ὅσοι ἐγένοντο ἔμποροι, ἢ κύριοι τεχνουργεῶν, ἀναφέρονται ἐπιφανέστατα ὀνόματα οὕτως ὁ πρίγκιψ Ν. Τρουπετσκόφ καὶ ὁ πρίγκιψ Νικόλ. Σόλτικωφ κατασκευάζουσι λεπτοῦρῃ σάγγη, ὁ πρίγκιψ Βασιλείος Μετσερσκη σάκχαρ, ὁ στρατηγὸς Ὀρλόφ κρυσιτάλους καὶ ὕελον. Πάντες οἱ μεγιστάνες οὗτοι ἀκμάζουσι καὶ σφριγῶσι κατὰ τὴν ἡλικίαν, παραιτήσαντες δὲ τὴν ὑπηρεσίαν ἐκράτησαν μόνον ἐπαγγέλματα τιμητικὰ καὶ ἀνάγκολα, ὅλον τῶν θαλαμηπόλων.

Διὰ τοῦτο ἡ Μόσχα, ἢ κατ' ἐξοχὴν τὸ πάλαι ἀριστοκρατικὴ πόλις, μετεβλήθη εἰς βιομηχανικὴν ὡς τὸ Λούδνον. Ἡ ἀντιπολίτευσις ὁμως καὶ ἡ ἀποστροφή πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν ἠλαττώθη διὰ τοῦτο· τούναντι μάλιστα θέλει αὐξάνει πάντοτε, ἐπικρατούντων τῶν θετικῶν συμφερόντων καὶ ὀλιγωρουμένης τῆς αὐλικῆς εὐνοίας· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἔχουσα διατελεῖ πάντοτε πιστῆς τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, καθὼς μαρτυρεῖ ἡ ἐλικρινὴς δεξιότης, τὸν ὅποιον λαμβάνει ἐκάστοτε ἐκείθεν διερχόμενος· ἢ δὲ ἀφοσιώσις αὕτη πρὸς τὸν ἰδιαιτέρου χαρακτῆρος τοῦ Νικολάου, τοῦ Ῥωσικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ περὶ τὴν βιομηχανίαν ζήλου.

Ταῦτα ἀποδεικνύονται καὶ ἐκ τοῦ ἀκολούθου συμβε-

1 Διακήρυξις 1 Ἰαννουαρίου 1807
2 Ἀλλὰ τοιοῦτο τι δὲν συμβαίνει καὶ εἰς τὴν πτωχὴν Ἑλλάδα ἢ ἐν οὐδεμιᾷ ἀνάγκῃ καὶ ἐν πληρείᾳ τῆς ἐπικρατοῦντος Συντάγματος; Τι πταίει κατὰ τοῦτο ἡ Ἐξουσία; Τὰ αὐτὰ ἐλαττώματα καὶ διαφόροι αἰτίαι, ἀλλὰ καταγεγραμμένα εἰς ἀνά-
ἀποτελέσματα.